

Predplata u Šibeniku:
 Pojedini broj stoji 4 para
 Na kuću 6 para
 Predplata van Šibenika:
 na godinu 8 Kr.
 na 6 mjeseci 4 Kr.

Vlastnik,

izdavaatelj i odgovorni urednik:
VLADIMIR KULIĆ.

HRVATSKA RIEČ

Pisma i predplate šalju se uredništvu. — Neprankirana se pisma ne primaju. Rukopisi se ne vraćaju. — Oglasi se tiskaju po 30 para, priobćena, zahvale, itd. po 40 para redak ili po pogodbi.

Tiskarnica
Ivan Štaglmatz
 Trg Sv. Ivana.

IZLAZI SRIEDOM I SUBOTOM.

Šibenik, 6. svibnja.

O složnom radu. Svak tko je čitao naš list mogao je uvidjeti, da želimo složan rad svih Hrvata. Mi smo pisali u tom smislu i prije i poslije sastanka u Spljetu. Prije sastanka rekli smo: „ako sastanak u Spljetu urodi tim plodom, da organizira narod u Dalmaciji prema vanjskim neprijateljima i prema zahtjevima ciele naše domovine, onda on je polučio mnogo, inače on je samo uzaludan pokušaj“.

U želji, da se taj složan rad postigne, pisali smo još: „Sastanak u Spljetu zadužio bi svakoga Hrvata, kad bi ostavio u miru postojeće programe, a utanačio samo zajedničku akciju djelovanja u stvarnim pitanjima, koja se danas nameću svim Hrvatima bez razlike stranaka“.

Poslije sastanka i fuzije klubova mi smo, u duhu ovih misli, pozdravili novi klub i izjavili smo, da on može lasno utanačiti zajedničku akciju i organizirati narod, ako bude dobre volje i medjusobnog poštovanja.

Što se nas pravaša šibenskih i okolice tiče, rekli smo, da smo i do sada dokazali, da znamo složno raditi sa narodnom strankom; da za nas fuzija vrednijih elemenata pravaške i narodne stranke nije ništa nova. Tako smo pisali. Čisto i bistro smo pisali, što želimo i što očekujemo od novog kluba, a to je: *složan hrvatski rad.*

Sad na jedan put dolazi „Jedinstvo“, da nam po svom starom običaju, nepozvano, nameće svoju malu mudrost. Vidi se, ono bi htjelo ozbiljno govoriti, ali ne zna, ne može, šara, izmotava. „Jedinstvo“ nam zamjera, što želimo fuziju *vrednijih elemenata*. Naravno, „Jedinstvo“ bi voljelo, da smo rekli „nevrednih“, jer bi onda i ono moglo se nadati duljemu životu. A ovako, ako se *vredniji slože*, što će, kuda će *Antonija*? Zar i opet potucat se po Srbiji, Hrceg-Bosni, Srijemu i Banatu, kao ciganin, i odasvud biti potjeran?

Mi razumijemo „Jedinstvo“; ono se jedno straši i same mogućnosti složnog rada. Za to se, u nevolji, izmotava, i za čas, kao da se veseli fuziji. A mi mislimo, da bi fuzija tek onda udarila čvrste temelje složnog rada, kad bi poslala *Antonija* i njegovog gospodara *Morpurga* onamo, kamo spadaju.

Jadno „Jedinstvo“! Jer mu je teško, što želimo slogu svih vrednijih, kliče u strahu, da je to sloga po starčevićansku. To je — javlja on Izraelu — po onoj: *sloga dobrih u dobru*, a ruši svakoga“.

Takovi da smo i mi, jer da je „Hrv. Rieč“ i osobno počela vrijetovati najsirovijim izrazima najvrednije i najvrijednije rodoljube u ovom gradu.

Tako eto, u svoje svrhe, izmišlja „Jedinstvo“; ali, u svojoj neozbiljnosti, tih najsirovijih izraza, tih najvrednijih i najvrijednijih rodoljuba, na koje smo navikli, ne

može nabrojiti, jer u našem listu uvreda i surovih izraza nema.

Tko naš list čita, mogao je već do sada vidjeti, što želimo i što hoćemo. Nami se ne treba skrivati. Radimo čedno, ali pošteno, otvoreno.

Rekli smo, da se ovim listom odužujemo potrebi grada Šibenika i okolice. Rekli smo, da će ovaj list biti uvijek slobodan i nezavisan i u suglasju sa potrebama ovoga pučanstva i s težnjama naroda hrvatskoga. Rekli smo, da ćemo se držati u našem radu one narodne politike, koja je pokazala, da podupuno odgovara potrebama i zadaći hrvatskoga naroda, a to je politika stranke prava, kako su ju zamislili njezini utemeljitelji.

A uprav, jer ovako mislimo i jer ćemo ovako raditi, držimo, da je naša dužnost nastojati, da se ciele narod u Dalmaciji organizira prema potrebama današnjeg sudbonosnog časa. Za to smo i pozdravili fuziju klubova.

Mi dobro razlikujemo obće narodno nastojanje od raznih stranaka u našem narodu.

U obćem narodnom nastojanju, da se odhrvamo vanjskim neprijateljima, ne poznajemo posebnih stranaka. Tu smo složni uvijek bili i bit ćemo sa svakim, koji bude radio proti vanjskim neprijateljima. Tu su nam svi Hrvati jednaki. Tu ne razlikujemo ni liberalca od klerikalca, ni narodnjaka od pravaša, ni realista od obzoraša ili socialiste. Tu jesmo i tu *moramo* biti svi samo Hrvati.

A jer ovako shvaćamo i fuziju klubova, to ćemo u tom smislu pokoravati se disciplini dokle god vidimo, da je novi klub utemeljen svrhom, da vodi borbu proti vanjskom neprijatelju, a za narodno dobro.

Prema tomu udešavamo naš rad i u kući svojoj, u gradu, u okolici, u pokrajini, gdje ćemo mi kao pravaši biti uvijek složni sa onim strankama ili ljudima, koji hoće, da u javnim stvarima vlada *rad i poštenje*.

Jest. Kolikogod se *Morpurgovo* „Jedinstvo“ ljutilo, mi ne priznajemo druge sloge, nego samo onu, koja ujedinjuje sve vrednije u radu i poštenju, a sve za hrvatski narod, njegov napredak i njegovu budućnost.

Naša „Hrvatska Rieč“ nije zvana da razdvaja, nego da ujedinjuje sve one, koji ljube ovu grudu naše mile, a zapuštene zemlje. Ta mi pravaši Šibenika i okolice proveli smo fuziju već onda, kad naši zastupnici nisu o njoj možda ni sanjali.

IZSELJIVANJE.

(Jedan predlog.)

Ove godine je iz šibenske okolice otišlo u Ameriku 170 seljaka, većinom sve snažnih ljudi preko 24. god. Ovaj broj je za šibensku okolicu veoma velik,

jer je ovdje selenje tek u povelju, nešto do sad neobično. A za čudo, ovi su ljudi većinom iz zagorskih krajeva.

Dok se primorac upušta u svoj element, na more, donekle je prirodno, ali kad znamo, da je danas i u Americi teško i trudno življenje, te kad vidimo, da je uprav danas kod nas selenje uhvatilo maha i to kod zagoraca, onda nam je to na prvi mah nepojmljivo. Jer što goni našeg čovjeka sa otčinskoga praga u tuđi, nepoznati svijet?

On nam sam odgovara: „Ne može se više, idem, pa kud doprem“. On ostavlja oca, ženu, djecu. Što ga od njih goni? Ta, on ljubi svoju kuću i svoje kao nijedan drugi na svijetu, pa za što ide u dalek i nepoznat svijet?

Ovih dana putovale su dvie amerikanke, da prouče izseljivanje našeg svijeta. One su došle u tu svrhu iz Amerike, vredno je dakle da i mi, u našoj kući, to pitanje proučavamo.

Naš seljak je veoma radišan, on posjeduje i svoju kuću, i svoje zemljište, obično ima i štogod marve, svinju, peradi, po koje kljuse. Dakle oni obični uzroci, koji gone čovjeka iz svoje kuće, kod nas ne postoje barem u većini slučajeva. Kod nas je skoro sve mali posjed i mali posjednik, gospodar na svom zemljištu. Zašto dakle ide u svijet kad je posjednik, gospodar?

Selenje je kod nas kao neka zagnetka, ali samo prividno, jer i naš čovjek seli kao i svaki drugi za to, što *nije gospodar svoja zemljišta*.

Dvanaest godišnja mora izcerpila je njegovu snagu. Bolesti na lozam smanjile su prihod zemljišta. Gola brda ne daju dovoljne paše njegovoj marvi. Neuredjene vode i bujice raznose sok zemlje. Močvare tamane njegovo zdravlje. Živež, koji treba da kupuje, sve to skuplji je. Naš čovjek, ako će da se prehrani, treba da se duži, a duži se obično kod seoskog kamatnika, koji mu postane *gospodarom* i truda i imanja. Na taj način naš mali posjednik posjeduje *samo prividno*, a u istinu je rob bezdušnog kamatnika.

Uzrok selenja valja da tražimo dakle ondje, gdje ga obično svak nalazi, a to je u neimanju, u neposjedovanju, u siromaštvu, u modernom robstvu.

Ovom je mnogo kriva i vlada i domaće uprave, koje proti kamatništvu nisu ništa uradile. Osim toga nije se ništa uradilo da izcerpjena zemlja nastuži, šumā kao da za Dalmaciju ne treba, u zarazi filoksera vlada postupa kao najgori škrtac: dolazi u pomoć prekasno i škrtu. Brodarstvo je propalo itd.

Selenje u drugim narodima je znak života i bogatstva, kod nas je znak nevolje i zapuštenosti. Holandez, Englez, Francuz kad seli, on ide u svoje krajeve, on ide kao gospodar kući svojoj, odakle u domovinu šalje sve po čem mu je domovina velika i jaka. Naš čovjek ide u tuđi nepoznati svijet, on bježi pred gladom i ne promišlja kamo će. Kad je u tuđem svijetu prepušten sebi i svojoj kobi, gdje velika većina našeg svijeta pogine u trudu bez koristi svoje ili svoje kuće, a to je s toga, jer izseljivanje kod nas nije narodna potreba, nego potreba pojedinca, a pojedinac se teško boriti u današnjoj utakmici.

Hoće li nam vlada tu pomoći?

Ne može i ne će. Samo narod koji je svoj može izseljivanje urediti sebi na korist. A drugomu što je stalo do Hrvata?

Njima dapače kao da je premalo siromaštva, premalo biede. Njima kao da bude oči svaki ekonomični napredak naš.

Mi smo u svemu prepušteni sami sebi. Tako i u izseljivanju. Pozvani smo dakle, da se i sami pomožemo.

Pomoći se možemo, ako uznastojimo urediti domaće nevolje, a onda, ako se izseljivanje uredi tako, da bude na korist našoj narodnoj trgovini.

Tomu svemu Hrvati mogu doskočiti, ako se okupe, ako se ujedine. Tada ćemo biti jači, da izvježimo naša ljudska prava u domovini i vani. Mi bi mogli postati, uz pravu političku borbu, drugi Holandez, kojima je izseljivanje izvor veličine i blagostanja.

Medjutim, borec se na političkom polju, mi ne smijemo prepuštiti, da se izseljivanje razvija slipeo i na našu narodnu štetu. Mi moramo nastojati, da učinimo sve, što nam je moguće. Mi mislimo, da bi trebalo stvoriti neku *vrst narodne hrvatske informacijske Agencije ili Banke* na Rieci ili Trstu, koja bi bila u savezu sa našim narodnim izseljeničkim centrima po svijetu i davala potrebite upute po domovini, mienjala novac, davala predujme itd.

Koristi, koje bi naš narod od toga orpao, ne treba nabrajati.

Primamo od Gosp. *Načelnika Stojica* i, zamoljeni, uvršćujemo ovaj spis:

Na dopis u „Jedinstvu“, kojim me tobože „Kremenjaci varošani“ pozivlju, da iznesem i tužim one, koji se okorišćivaju na štetu občine, izjavljujem, da je proti njima na nadležnom mjestu povedena iztraga.

Ovo neka za sada primi kao odgovor i Gosp. Šime Bortilo, na njegov poziv upravljen mi u istom „Jedinstvu“.

Na sve ostalo, što je navedeno glede občinskih prihoda i troškova, izjavljujem, da su u predzadnjoj sjednici občinskog Vieća, držanoj dneva 27. studenoga 1904., pri razpravi konačnog računa i proračuna, *svi prisutni članovi Vieća izjavili Upraviteljstvu jednodušno povjerenje i priznanje na dobroj upravi občinskim imanjem*.

U istom Vieću bili su prisutni, osim viećnika pravaša, i neki viećnici, mislim, prijatelji dopisnika „Jedinstva“. Kod istih se mogu obavijestiti je li ovako ili nije. U ostalom, ako ni njima ne vjeruju, neka se potrudu do občinskog Ureda, gdje će im biti stavljeni na raspoloženje svi računi, i tu će se, osim ostaloga, osvjedočiti i o tome, da je dug kod Tvrdke Inchiostri u iznosu od K 48.000, baštinen od bivše občinske Uprave, kako proizlaze iz občinskog spisa 1. svibnja 1903. Br. 3070 upravljenog istoj Tvrdki, a podpisanog po bivšem blagopokojnom Načelniku Šupuku i drugovima.

Kada sam pak doznao za neka pomanjkanja, odmah sam odlučio da po zakonu postupam, jer je to moja dužnost.

U Šibeniku, 4. Sribnja 1905.

Marko Stojić, načelnik.

IZBORNE STVARI

Složni narodnjaci i pravaši u našem gradu, sviestni svoje stvari, nisu do danas ništa poduzeli za buduće občinske izbore, izuzev skupštine držane u „Sokolu“ radi odporuke samozvanim vodjama.

U Šibeniku i okolici se znade, da neki ljudi, — koji su obnovili staro prijateljstvo — misle i trube, da ako s njima ne će da se udruže — makar na silu — složni Hrvati, da to izazivlje nemir.

Jest, i ja kažem; ali na stranu riječi, ali vaša djela?

Mislim, da tumačim mišljenje vodstva složnih Hrvata, ako rečemo: da složni Hrvati nisu do danas ništa poduzeli, nadom, da će ona nekolicina svoje obnovljeno staro prijateljstvo upotrebiti zbilja za složan rad. Naprotiv njihov izborni odbor, putovanja po selim, hvatanja — ne liepo — seoskih glavara, laži, prijetnje, pusta obećanja, stvaranja deputacija (njih 12 bez trinaestog) putovanja u Split, to je eto rad za slogu, ali — iza leđa.

A njihovo pisanje u „Crvenoj Hrvatskoj“, gdje lažu u brk celom Šibeniku, okolici i celoj Dalmaciji, kao da su ovdje čak i sami pravaši nesložni, jer da bolji, radi njihovih liepih lica, hoće njih (samozvane), a ulica? Čovječje!! kao da si učio samo izvrćati istinu, koju svi vidi. I pišu dalje: narodna stranka muči se i znoj, da dođe do sloge, ali da pravaši bez obzira odbijaju.

Prošla su, gospodo, vremena, kad se narodu moglo jedno reći, a drugo činiti.

Svak znade u Šibeniku i u okolici, da su pravaši složni ne samo među sobom kao jedan čovjek, već se znade i to, da ako neke ljude — u obnovljenom starom prijateljstvu — tko odbija — da to nisu pravaši, već — naglašujem po stoti put — da ih odbijaju složne narodna i pravaška stranka.

To vam je teško priznati, ali ne ćete zavesati narod ni ovdje, ni u Dalmaciji.

Videći, da rad ljudi — u obnovljenom prijateljstvu — jest po svem svom djelovanju protivan miru i slogi uglavljenoj u Šibeniku, a potvrđenoj u Splitu od zastupnika narodne i pravaške stranke, preporučujem složnim Hrvatima grada i okolice, da se ne dadu zavaravati, već da ostanu mirni i spravni, držeći se uvijek čvrsto zaključka skupštine držane u prostorijam „Sokola“ mjeseca travnja, a ljudim protivnim, odgovor je: *bi vi s nama, ali mi ne čemo s vama*; to nek narod upanti. S l o g a š.

Rusko-japanski rat.

Sve izgleda, kao da bi se Japanci htjeli nametnuti Francuskoj svojim zahtjevima. Japanski poslanik u Parizu i opet je prosvjedovao proti tome, što se ruska eskadra još uvijek nalazi u francuskim teritorijalnim vodama Anama. Nego, rek' bi, da Francuzi uvidjaju svu izpraznost tih prosvjeda, te im ne daju nikakve

važnosti. Medjutim rusko brodovlje nesmetano operira; Roždestvenski se zadržao s Nebogatovom, i sudeći po zadnjim viestima, jedan se dio ruske flote nalazi negdje na sjeveru filipinskog otčinja, a drugi još kraj anamitskih obala. Kojim će pravcem odatle prosljeđiti, nije moguće ustanoviti; svakako lako je predviđjeti, da će rusko brodovlje sigurno prispjeti k svome opredjeljenom cilju. Da su Japanci htjeli i mogli to osjetiti, bili bi bez sumnje napali na Roždestvenskoga netom se je sâm pojavio u istočnim vodama; sada, kad je jači za 118 krupnih topova, još je manje mogućnosti, da ista proti njemu pokušaju. O kakovoj bitci ne može se još ništa govoriti, nit se mogu ustanoviti kretanja neprijateljskih flota, jer u svim viestima, koje o tome stižu, nema ništa izvjestna. Svakako nedaleka budućnost razjasnit će sve; hoće li naime svršiti bojnim sudarom na moru, ili će se pak u ovaj veliki rat uplesti i druge sile, što inače teško vjerujemo, jer bi tad bez sumnje došlo do golema morskog okršaja, kakva svijet još nije zapamtio.

Dok sa ratišta oskudijevaju tačne viesti, iz nutrine evropejske Rusije, nekidan je slavofobska štampa primila tobože alarmantne glasove o nevim bunama, kad tamo spram onoga, što su neprijatelji Rusije očekivali, nije bilo ništa. Sporadične hune i demonstracije na prvi svibnja ugušene su krvavo odmah i uzpostavljena red.

Iz Mandžurije stižu viesti o nekim ruskim uspjesim, t. j., da je Linjević prodró dalje prema jugu i da se jedan dio njegove vojske spustio put Koreje, da zaprieči Japancima primaknut se Vladivostoku. — Linjević stižu neprestano pojačanja, te je izgleda, da će u buduću i na kopnu bit Japancima daleko teže, no što su u početku mislili.

DOMAĆE VIESTI

Strossmayer. U našem gradu, po nastojanju občine, držat će se u ponedjeljak na 10 sati u bazilici svetane zadušnice za blag. biskupa Strossmayera. Pontifikalnu misu održat će presvietli biskup D. r. Pališić.

D. r. Dulčić, zastupnik, odputovao je prekojučer za Beč.

Za družbu Sv. Ćirila i Metoda. — Primili smo od administracije „Šćipavca“ kao čisti prihod od Panorame i Manazherije, prigodom sokolskog izleta u Rogoznici K 10:80
od g. Stjepana Krasnika za razprodane „Šćipavce“ 9:77
od g. N. Subotića 1:—
od g. D. r. Petra pl. Grisogono 3:—
Ukupno K 24:57

Napried za družbu!

U zasjedanju porote dne 3. o. m. nastavljena je razprava proti Luki Todoroviću iz Siverića radi umorstva. Predsjedao je g. predsjednik pl. Grisogono; državno je odvjetništvo bilo zastupano od g. Marcechie dok je D. r. Krstelj imao obranu. Olytuženik bio je, uslied odgovora drugog pitanja, odsuđen radi ubojstva na 4 godine teške tamnice.

Porotnik g. Marasović iz Skradina izjavio je pri čitanju vještačkog mišljenja, da on ne razumije hrvatski, te je g. savjet. Benković bio prisiljen, da mu na talijanski dotično mišljenje prevadja; opazimo ovo, jer nije svatkojako je g. Marasović, u neznanju hrvatskoga jezika, mogao da razumije, što se je u obće u razpravi govorilo; čini nam se pak čudno to neznanje, kad se zna, da g. porotnik kroz cielu godinu tako liepo barata novcima s jadnom rajom.

Razprava 4. o. mj. vodila se je krivična razprava proti Frani Zorici Antinu i Ivanu Barišiću pl. Pavla iz Rupa od Skradina, radi zločinstva silovanja proti prvome, a radi zločinstva sukrivnje u silovanju i zločinstva pokušano silovanja proti drugome.

Razpravom je upravljao savj. Paitoni, državno je odvjetništvo zastupao pododvjetnik D. r. Frano Alačević, a obranu D. r. Enrico Mazzoleni.

Na osnovi jednoglasnog pravoričke porote, obtuženi Frane Zorica bi priznat krivecm zločinstva silovanja i osuđen na 4 godine teške tamnice poostrene tamnom izborom na 14 svakog mjeseca, a Ivan Barišić zločinstva sukrivnje u silovanju i prekršaja povrede čudorednosti, te je osuđen na 20 mjeseci teške tamnice poostrene također tamnom izborom svakog mjeseca.

Razprava 5. o. m. držana je proti „Prokoplji“ reč. Petru Gjurgjeviću iz Knina radi zločina umorstva na štetu Petra Gajtana iz Knina. Predsjedao g. pl. Paitoni. Obranu zastupa g. N. Subotić. Državno odv. g. Frano Alačević. Razprava je odgođena za ponedjeljak zbog holesti predsjedatelja.

Uprava „Hrvatskog Sokola“ preko našeg lista, preporuča svim članovima, da se u ponedjeljak u 9 sati jutrom nadju u društvenim prostorijam, odkud će svi pod društvenim barjakom na pontifikalnu misu, koja će se držat u 10 sati pr. p. u našoj bazilici.

Izlet bogoslovaca. Na 4. o. m. posebnim parobrodom „Nibbio“ bogoslovci iz Zadra pohodili su vodopade naše Krke. Na povratku svratili se u Šibenik, gdje su pohodili presv. biskupa, obišli grad, razgledali njegove znamenitosti i uz liepo pjevanje i tamburanje prosljeđili put Zadra.

Lov dinamitom. Na 2. o. m. bili su dovedeni u zatvor Paško Jurković Josin i Vice Despot Barin, obojica iz Mandaline, radi toga, što su ubijali ribu dinamitom na mjestu zvatu „Turina punta“.

Ovi mladi ribari bili su i lanske godine radi istog razloga u zatvoru. Drugoga je bio tužio vlastiti otac.

Lov koralja. Zlarinski koraljari ulovili su lani 200 kg. pravog crvenog koralja i 70 običnog u vrijednosti 7000 K.

Nać sugradjanin g. Vinko Belamarić, učitelj, bio je imenovan od austrijskog ribarskog društva u Trstu povjerenikom pomorskog ribarstva za cio šibenski kotar. Pozvan je, da sudjeluje i internacionalnom ribarskom kongresu, koji će se držati u Beču od 2 do 6 idućeg m. j.

Bude li se mogao odzvati, nadamo se, da će poradići u korist našeg omalovaženog ribarskog obrta.

Knjige „Matiče Hrvatske“ mogu se još dobiti kod njezina ovdješnjeg povjerenika g. Josipa Karadžole, učitelja. U njega ih je u zalih još dobar broj.

Kazalište Mazzoleni. U sriedu i četvrtak na večer društvo g. Majeroni-a privuklo je također silu svijeta u kazalište. U posljednjem smo broju pohvalili članove toga društva; danas ćemo primijetiti, kako bi vrlo uputno bilo nepovijati svaku večer jedne te iste stvari, koje samo prvog puta mogu zanimati. Povjestne cinematografske prikaze ne zabavljaju toliko, koliko prizori iz svakidne realnog života. Sutra, u nedjelju na večer, bit će još jedna, i to posljednja predstava sa novim programom.

Iz dubrovačke župe — tuže se i pravom, ima više godina, na postupanje maćehe vlade, što im neće da presuši jame, iz kojih župu zarazila groznica. Oni misle, da to vlada neće da učini radi grofa Caboge. — Nebi rekli. Na vratima Šibenika, u celoj okolici, ima bara i močvara, ima groznice i previše. Pučanstvo je uprav okrzljavilo, pa vlada ipak nije se ni makla. Ama nema Caboge, ali otčinska je vlada ona ista koja i u župi i po svoj Dalmaciji. Razumiju li župljani da vlada neće, pa neće ništa učiniti što je na trajnu korist našu?

Namjestništvo dalmatinsko raspisalo je natječaj na nekoliko državnih obrtnih štipendija u mjesecnom iznosu od 30—40 K za mladiće iz Dalmacije, bez sredstava, koji se posvećuju ili se namjeravaju posvetiti naučima kojeg obrta kod koje obrtne škole.

Mi obrtnih škola nemamo — opazimo — a da mladići „bez sredstava“ su 30—40 K uzmognu živjeti izvan domovine, to je umjetnost, koju bi nas trebalo naučiti.

Iz Krapnja nam pišu, da se je ondje utopila Kata Vukelja, žena Matina, od 51 god. Vozila se ona su pet drugih žena dne 4. o. m. u brodici, koja se izvrnula. Druge žene su bile spašene oko 4 ure od broda Ive Milutina, dok je Katu izvadio J. Nanjara, glavar, oko 5. ure iz dubine od 7 paši.

Iz Zlarina se tuže na župnika Foretića, što je počeo bateliti običaje, kojih su se držali blagopokojni Delfin, onda

Don Ive Bjažić i Katalinić, i što na svaki način iztiskuje naš jezik iz crkve.

Iz Prvić-Luke hvale se obilatim kišom, koja da će mnogo koristiti vinogradima, osobito onim na američanskoj podlozi. Tako nam pišu i iz drugih mjesta, da vinogradi liepo napreduju.

Poslanica g. Mitropolita Mitrofanova. Čitamo u „Učitelju“ listu iz Ornegove, da je Mitropolit Mitrofan napisao poslanicu, u kojoj tople preporuča sveštenicima i učiteljima, da se zauzimaju za pošiljanje djece na zanat. Ovo plemenito djelo vršilo je prije samo Ministarstvo Prosvjete, a sada i „društvo za podpomaganje zanata i trgovine u Crnoj Gori“, a po ovoj poslanici će i Konzistorija Cetinska.

Ovaj liepi i rodoljubni korak Mitropolite Mitrofanova preporučujemo i našim biskupima.

Iz Zlarina nam pišu: Parobrodi upropastili našu mornaricu. Prije u Zlarinu, u njegovoj liepoj luci, čuma od jarbula, bilo i bracara i golemih trabakula i škuna, a sad od svega toga ništa. Ovih dana su se prodala dva liepa trabakula. Kupci Račljani. Zlo jest, a kad nema po njima dobeće. (Jer vlada tako hoće. Ured.) Da čujeće kako žale oni vriedni pomorci! Oni baš iskreno iz duše žale i nitko ne može čuti tugu za propadnutim jedrenjaca kao vriedni mornari, kapetani i pilote, a baš su takvi ovi naši varošani. Hoće li ikad bolje?

Umjetnici. Ovih dana su posjetili Zagreb umjetnici Srbi i Bugari. Tu su bili liepo pričekaui kao bičača.

Zahvaljujemo uredništva ovim novinama, koja nam se odazvahu zamjenom, a molimo i ostala, koja primaju naš list, da to učine.

One, koji nam do sad ne povratite „Hrvatsku Rieč“, smatramo stalnim predbrojnicima, te ih molimo ujedno, da šire naš list.

Kretanje u luci. Dolazak jedrenjaca i parobrodova od 35 do 5/5 „Salona“ iz Kotora, „Galatea“ iz Trsta, „Biokovo“ iz Trsta, „Nehaj“ iz Ortone, „Jadro“ iz Metkovića, „Rosa d'amore“ iz Molfette, „Dubrovnik“ iz Trsta, „Sebenico“ iz Trsta, „Budepest“ iz Rieke, „Rondino“ iz Zadra, „S. E. co di Paola“ iz Zadra, „Luigi S.“ iz Zadra, „Tristino“ iz Zadra, „Vittorio“ iz Splita, „Zara“ iz Zadra, „Zagreb“ iz Rieke, „Fortunato“ iz Zlarina, „Vasta e Guerriera“ iz Gattipolli.

HRVATI I HRVATICE!

Spomenite se Istre, kupujući svedjer samo žigice, papir i narodne biljege „družbe Sv. Ćirila i Metoda“.

Naše Brzojapke.

BEČ, 6. U parlamentu traje razprava o carinarskoj tarifi. Razprava teče mrtvo bez interesa.

BUDAPEŠT, 6. U razpravi o adresi na kralja govori za Hrvatsku Tomašić, iztjučući zahtieve Hrvata. Sjednica je burna. Ministar predsjednik Tisza pozvao na dvojoj zastup. Poszagaja.

BUDAPEŠT, 6. Koštut piše u „Magyarország“ proti Hrvatima. Javno zanieka rieč bezobrazno prema Ugarskoj. Ne predbacuje Hrvatima lojalnost Austriji. (Ovaj nam je brzojap prispio posve nerazumljiv. Ured.)

PARIZ, 6. Nisu vjerojatne viesti ovdášnjih novina, da će Franjo Josip, kar austrijanski, posjetiti Rim.

LONDON, 5. Japanska flota vidjena je proći blizu Singapura. Kao da kreće proti odjeljenju Roždestvenskoga, koje je poslano put Filipina.

VARŠAVA, 5. Ovdje i u Lodzu vlada sada mir.